

EKMEĞİN TUZU YOK

MERT BERAN DAĞ

ANKARA – 2024

Bu kitabın yayın hakkı PHOENİX YAYINEVİ'ne aittir. Yayınevinin ve yayıncısının yazılı izni alınmaksızın kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

Ekmeğin Tuzu Yok

Yazar: Mert Beran Dağ

Kapak Tasarımı ve Sayfa düzeni: Buse Dilara Dirim

Şubat 2024, Ankara

©Phoenix Yayınevi Tüm Hakları Saklıdır.

ISBN No: 978-605-7789-50-1

Phoenix Yayınevi - Ünal Sevindik

Yayıncı Sertifika No: 11003

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: 0(312) 419 97 81 pbx

Faks: 0(312) 419 16 11

e-posta: info@siyasalkitap.com

<http://www.phoenixyayinevi.com>

Baskı:

Gurur Matbaacılık

Sertifika No: 43 575

Zübeyde Hanım Mahallesi Kazım Karabekir Caddesi

Murat Çarşısı No:41/4 Altındağ/ANKARA

Tel: 0312 362 10 11 • www.gururmatbaa.com

Dağıtım:

Siyasal Kitabevi

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1 Kızılay-Ankara

Tel: 0 (312) 419 97 81 pbx

Faks: 0 (312) 419 16 11

e-posta: info@siyasalkitap.com

<http://www.siyasalkitap.com>

EKMEĞİN TUZU YOK

Önsöz

Göreceli kavramlar üzerine genel ve kesin yargılar öne sürmek, en azından bir cehalet belirtisi olabilir; özellikle de söz konusu insan olduğunda. Her insanı diğer insanlardan ayıran öznel koşulların mutlak varlığı, nesnel bakış açısını gözeten akılcı yaklaşımlar tarafından yeterince göz önünde bulunduruluyor olsa da, tüm bu yaklaşımların ulaştığı sonuçlar, o insanı yalnızca yaftalamaktan öteye geçemeyecektir. Çünkü insanlar maskeler takar. Görünen toplumsal yaşam ve öznel koşulları arasında onlar hem toplumsal hayata uygun hem de kendi farklılıklarını ortaya koyan tutum ve davranışlar sergiler. Böylece iki sert katman arasında akışkan bir katman daha oluşur. Bu, bir tür ara boyuttur. Bazen de bu rollere göre şekil alan akışkan katman, toplumsal hayatı da bireysel tutum ve davranışları da etkileyebilir, hatta kökten değiştirebilir. Bunun sonucunda da alışık olduğumuz o toplumsal uyum ve yıllar da geçse yadırgamaya devam edeceğimiz kargaşa ve çatışma ortamı meydana gelir.

Aslında günümüz koşullarında, bireysel tutumların kitle-sel tutumlardan daha çok ön plana çıktığı varsayılacak olursa, dün ve gelecek arasında, insanlığın bir kesite hapsediği düşünülebilir. Dünün farklı düşünsel seçeneklerinin kitle-sel olma zorunluluğu taşıması ve düşünce akımlarının ortaya koymuş olduğu farklı olasılıklar, yaşamı belirleyen yahut dizginleyen şartlara karşı olumsuz his ve düşünceler besleyen ya da bu tür tutum ve akımlardan etkilenen insanlar için cazipken ve yarın, bugünün ve yine yarının kendiliğinden türeye-

cek olumsuz özelliklerinden yeni seçeneklerin türemesi saltık bir gerçekken, bugünün seçenek kısırlığı, insanları bu zaman alışımından muzdarip kesitte kısırmış gibi görünüyor. Bunun sonucunda da bireysel mantık, bilgi, sezgi, vicdan ve duygular, insanların var olan bütün disiplinlerden uzak yaşamı görüş biçimlerini ve farklılıklarını oluşturuyor. Üstelik teknoloji gibi bir unsurun gün geçtikçe yaşamı daha çok ele geçiriyor olması da ve teknolojinin büyümesi daha özdekçi bir algılama yaratıyor gibi görünse de insanların bu, birbirinden kopmuş ve çözüm üretmiyor hâli, zorunlu gelişim içinde uzun süre devam etmeyecektir; edemez. İnsanı insan yapan unsurların, ortak sorunlara çözüm arayışını ve birçok çözüm seçeneğini beraberinde getirmesi mümkündür.

Bu bağlamda yazınla insanı birbirinden ayırmak ya da yazın ürünlerinde çaresiz, bedbin insanlarla, üstün, eksiksiz ya da hayali insanları işlemek hata olacaktır. Çünkü ne bugünün bedbin ne de bilim kurgusal geleceğin, üstün, hayali insanı bu çözümleri bulacak olanlardır. Bizim insanımız, herkes gibi yaşayan, herkes gibi düşünen, umut besleyen, bir noktada umudunu yitiren ve ondan sonra yeniden düşünerek, çalışarak, didinerek, hatalar yaparak, defalarca düşüp kalkarak ve tüm öznel ve nesnel koşulları içinde bir araya gelerek artı güç üretip çözümü yaratacak olandır. İşte burada yazın, bu kesit insanının yarına ilişkin tutumunu, duruşunu işlemelidir ki, karanlığa ışık tutma özelliğini yineleyebilsin. Sonuçta, bazen bir tek söz ya da bir tek cümle ve bazen de uzun bir metin, yaşadıkça biriktiren insan için bir kıvılcım özelliği taşıyabilir.